

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

Informacija o stanju životne sredine u Crnoj Gori u 2014.godini

Podgorica, septembar 2015.

- Informacija predstavlja jedan od osnovnih dokumenata iz oblasti zaštite životne sredine u Crnoj Gori;
- Donosi se na godišnjem nivou.

Informacija o stanju životne sredine

- Izrađena na osnovu rezultata mjerenja i prikupljenih podataka proisteklih realizacijom Programa monitoringa životne sredine i kroz direktnu saradnju sa institucijama nadležnim za pojedine tematske oblasti;
- Godišnji Program monitoringa priprema Agencija za zaštitu životne sredine;
- Program realizuju institucije koje se biraju u tenderskoj proceduri, osim monitoringa kvaliteta vazduha koji realizuje Centar za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore;
- Program monitoringa kvaliteta voda predlaže Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, a realizuje Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore.

Informacija o stanju životne sredine

- Sadrži prikaz stanja životne sredine po segmentima (vazduh, klimatske promjene, vode, morski ekosistem, zemljište, upravljanje otpadom, biodiverzitet, buka i radioaktivnost) i
- prijedlog mjera u cilju poboljšanja postojećeg stanja životne sredine.

Kvalitet vazduha

- Vazduh u Crnoj Gori, ocjenjivan sa aspekta globalnog pokazatelja sumpor(IV)oksida, azot(IV)oksida, ugljen(II)oksida i prizemnog ozona, je dobrog kvaliteta;
- Prekoračenja koncentracije PM čestica u odnosu na propisane vrijednosti evidentirana su u Pljevljima, Nikšiću i Podgorici, najčešće tokom sezone grijanja;
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo ***Plan kvaliteta vazduha za opštinu Pljevlja, Plan kvaliteta vazduha za opštinu Nikšić i Plan kvaliteta vazduha za Glavni grad***, sa ciljem rješavanja identifikovanih problema.

Klimatske promjene

- Srednja temperatura vazduha u 2014.godini kretala se od 7.5°C na Žabljaku do 18.1°C u Budvi, dok je u Podgorici iznosila 17.2°C ;
- Odstupanja srednje temperature vazduha su bila iznad vrijednosti klimatske normale i kretala su se od 1.0°C u Herceg Novom do 3.7°C u Rožajama. U Podgorici je za 1.6°C bilo toplije od klimatske normale;
- Količina padavina se kretala od $967\text{lit}/\text{m}^2$ u Pljevljima do $3822\text{lit}/\text{m}^2$ na Cetinju. U Podgorici je izmjereno $2183\text{lit}/\text{m}^2$ što je za 32% veća količina od klimatske normale.

Kvalitet voda

- Crna Gora raspolaže kvalitetnim i obilnim podzemnim i površinskim vodama;
- Najzagađeniji vodotoci su, kao i prethodnih godina bili oko većih naselja: Vezišnica, Ćehotina na području Pljevalja, Morača na području Podgorice, Ibar kod Baća, Lim kod Bijelog Polja;

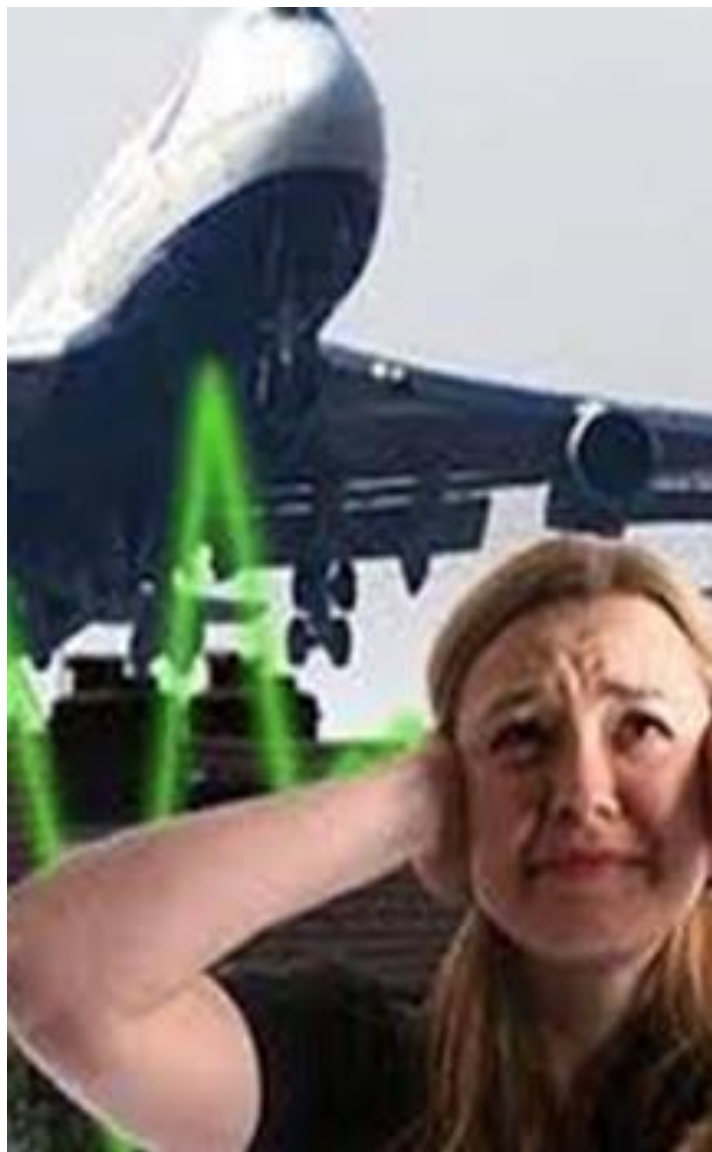
Morski ekosistem

- Sve vrijednosti hranljivih soli uključujući koncentraciju *hlorofila a* su očekivano povećane u Kotorskom i Risanskom zalivu budući da se radi o poluzatvorenim bazenima sa slabom cirkulacijom vode;
- Ispitivana područja koja su najviše podložna eutrofikaciji su Dobrota, Kotor, Risan, Bojana;
- Najveće zagađenje dolazi od izlivanja otpadnih voda i promjena koje nastaju u vezi sa promjenom količine nutrijenata u vodi, smanjenom prozirnošću, zamuljenost podloge i sl.

Upravljanje otpadom

- Tokom 2014. godine, u Crnoj Gori generisano 330.433 tona komunalnog otpada, što je 3,4% više u odnosu na prethodnu godinu;
- Uslugama sakupljanja komunalnog otpada pokriven za 1,1% veći broj stanovnika nego u 2013., odnosno 78,4%;
- Sanacija oko 300 evidentiranih neuređenih odlagališta otpada i dalje predstavlja izazov za sve lokalne samouprave;
- Dvije regionalne sanitarne deponije za neopasni otpad locirane u Podgorici i Baru;
- Zbrinjavanje industrijskog otpada nastalog usljed proizvodnih aktivnosti velikih industrijskih sistema (projekat “**Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje**”).

Buka

- Analizom podataka utvrđeno da je saobraćajna buka najveći izvor buke u životnoj sredini;
- Najčešća prekoračenja nivoa buke evidentirana u periodu mjerenja indikatora noćnog nivoa buke (od 23 do 7 časova).

Radioaktivnost

- ***Koncentracija analiziranih radionuklida*** u svim segmentima životne sredine, kao i u hrani i vodi za piće, kretala se u dozvoljenim granicama;
- ***Nakon završetka radonske mape*** dobiće se informacija o srednjoj godišnjoj koncentraciji aktivnosti radona u boravišnim prostorijama na cijeloj teritoriji Crne Gore i ona će biti glavni podatak na osnovu koga će se uraditi realnija procjena radiološkog opterećenja stanovništva.

Prijedlog mjera za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu

- Sastavni dio Informacije o stanju životne sredine;
- Definisano ukupno 77 mjera za 8 tematskih oblasti: vazduh (8), vode (11), morski ekosistem (4), zemljište (1), upravljanje otpadom (10), biodiverzitet (28), buka (4) i radioaktivnost (11);
- Izvještaji o realizaciji mjera se rade na polugodišnjem nivou.

Hvala na pažnji!

